

YARGIÇLAR VE SAVCILAR BİRLİĞİ TÜZÜĞÜ

Önsöz

(1) Örgütlenme özgürlüğü, Birleşmiş Milletler Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 22 nci maddesinde düzenlenmiş olup; bu maddede yargıç ve savcıların mesleki örgütlenmelerini engelleyen bir sınırlama öngörülmemiştir.

(2) Yine İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 11 nci maddesinde de yargıç ve savcıların mesleki örgütlenmelerini kısıtlayıcı bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

(3) Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda 13 Aralık 1985 tarih ve 40/146 sayılı kararla onaylanan Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Temel İlkelerin de *"İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine uygun olarak, yargıçların da diğer vatandaşlar gibi, düşünce ve ifade özgürlüğü ile toplanma ve dernek kurma özgürlüğüne sahip oldukları; ancak bu hakların kullanılmasında Yargıçların daima görevlerinin fazilet ve tarafsızlığı ve yargı bağımsızlığını koruyacak biçimde davranmak zorunda oldukları; yargıçların çıkarlarını savunmak, mesleki eğitimlerini geliştirmek ve bağımsızlıklarını korumak amaçlarıyla serbest bir biçimde dernek kurmak veya kurulmuş bir derneğe üye olmak hakkına sahip oldukları"* ifade edilmiştir.

(4) 1990 yılında Havana'da kabul edilen Savcıların Rolüne Dair Birleşmiş Milletler İlkelerinin 9 ncu maddesinde *"Savcılar çıkarlarını korumak, mesleki eğitimlerini yükseltmek, kendi statülerini korumak için mesleki dernekler veya diğer örgütler kurmak veya bunlara üye olmakta serbesttirler"* denilmiştir.

(5) Yargıçların Rolü, Etkinliği ve Bağımsızlığı Konusunda Avrupa Konseyi Üye Devlet Bakanlar Komitesi'nin [R(94)12] sayılı tavsiye kararının 4 ncü maddesinde *"Yargıçların tek başlarına veya başka herhangi bir organ ile Birlikte, bağımsızlıklarının ve çıkarlarının korunması amaçlarıyla özgürce Birlik kurabilmeleri"* vurgulanmıştır.

(6) Yargısal Tutarlılığın Kuvvetlendirilmesi Hakkındaki Yargı Grubu tarafından hazırlanan ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nca 23 Nisan 2003 tarihinde 2003/43 sayılı kabul edilen Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin 4 ncü maddesinde *"Yargıçların diğer vatandaşlar gibi ifade, inanç, dernek kurma ve toplanma özgürlüğüne sahip oldukları, ancak bu hakların kullanılmasında, yargı mesleğinin onurunu, yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını koruyacak biçimde davranmaları gerektiği"* belirtilmiştir.

(7) Bu çerçevede ülkemizde 2908 sayılı Dernekler Yasası'nın 16 ncı maddesinde yer alan sınırlama, bu Yasayı yürürlükten kaldıran 04 Kasım 2004 tarih ve 5253 sayılı Dernekler Yasası'na alınmamış, böylece yargıç ve savcıların dernek kurmaları, kurulan derneklere üye olmaları ve dernek organlarında görev almalarına yönelik kısıtlamalar kaldırılmıştır.

(8) Kaldı ki örgütlenme özgürlüğü, ulusal ve uluslararası düzenlemelere göre temel hak ve özgürlükler kapsamında olup, Anayasa'nın 90 ncı maddesine 07 Mayıs 2004 tarih ve 5170 sayılı yasayla eklenen cümleyle *"Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla Yasaların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümlerinin esas alınacağı da"* belirtilmiştir.

(9) Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 151 Sayılı "Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması Ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin Sözleşmesi de", yargıç ve savcıların mesleki örgüt kurmalarını kapsamakta ve koruma altına almaktadır.

(10) Anayasa'nın 140 ncı maddesinin beşinci fıkrasında "Yargıç ve savcılar, yasalarda belirlenenlerden başka, resmi ve özel hiçbir görev alamazlar" denilmekte iken 2802 sayılı Yargıçlar ve Savcılar Yasası'nın 48 nci maddesinin dördüncü fıkrasında "Yargıç ve savcılar, yasalarda belirlenenlerden başka, resmi ve özel hiçbir görev alamazlar, kazanç getirici faaliyetlerde bulunamazlar" biçimindedir. Böylece Anayasadaki düzenleme, yasa ile kazanç getirici faaliyetlere özgülenmiştir. Kaldı ki dernek kurmak, kurulmuş bir derneğe üye olmak veya böyle bir dernekte görev almak; bir görev değil "temel bir insan hakkıdır, yani kısaca haktır". Bu husus Anayasa'nın 33 ncü maddesiyle de ortaya konulmuştur. Yargıç ve savcıların dernek kurmaları, kurulmuş bir derneğe üye olmaları ya da böyle bir dernekte görev almaları önünde mevzuattan kaynaklanan bir engel söz konusu değildir. Anayasa'nın 13 ncü maddesi de bu durumu doğrulamaktadır. Bu nedenle 5253 sayılı Yasayla düzenlemeler yapılırken, doğal olarak 2802 sayılı yasa da bir değişiklik yapılması yoluna da gidilmemiştir.

(11) Askeri yargıçlar ve askeri savcılar ile adayları için de, siyaset üstü ve siyaset dışı, dernek statüsündeki bir mesleki örgütlenme konusunda, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasası'nın 43 ncü maddesinde izin esaslı öngörülmüş ise de, bir yasaklama söz konusu değildir. Yine 2847 sayılı "Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul Ve Yetimleri İle Muharip Gaziler Dernekleri Hakkındaki Yasa'da" da, askeri yargıçlık ve askeri savcılık görevlerinden ayrılmış olanlar hakkında, "yargıçlık ve savcılıkla" ilgili bir mesleki örgütlenmeye katılma konusunda yasaklama ve kısıtlama getirilmemiştir.

(12) Kaldı ki Avrupa Birliği Komisyonu adına Türk Yargı Sistemi'nin işleyişi hakkında hazırlanan Birinci, İkinci ve Üçüncü İstişari Ziyaret Raporları'nda yargıçlar, Cumhuriyet savcıları ve savcılarının mesleki örgütlerinin kurulmasına işaret edilmiştir. Amaçlanan mesleki örgütlenme, yürütme organından her yönüyle bağımsız olmalı, sivil bir örgütlenme niteliğinde bulunmalıdır. Yani mesleki örgütlenmenin tam bir sivil kuruluş sayılabilmesi için yürütme organınca kurulmaması, kurdurulmaması ve etkisine açık olmaması gerekmektedir. Uluslararası Yargıçlar Birliği de, yürütme organının etkisinde olan bir ülkedeki meslek örgütünü, sivil bir mesleki örgütlenme niteliğinde görmeyerek, Birliğe yaptığı üyelik başvurusunu kabul etmemiştir. Bu nedenle Birlik, siyaset dışı ve siyaset üstü, sivil bir örgütlenme modelini esas almıştır.

(13) Tüm bu nedenlerle, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile yargıç güvencesini sağlamak, yargı üzerindeki siyasal baskı ve etkileri gidermek, meslek etiği ilkelerine bağlılığı izlemek düşüncesinden hareketle Tüzüğü'nde belirtilen amaçlara ve ilkelere yönelik olarak, yüksek yargıçlar, yargıçlar, Cumhuriyet savcıları ve savcılarının mesleki yönden örgütlenmeleri önünde herhangi bir engel kalmadığından, dernek statüsünde olmak üzere "Yargıçlar ve Savcılar Birliği'nin" kurulması kararına varılmıştır.

(14) Birlik, Anayasa ve yasalara bağlıdır. Anayasa ve yasalar çerçevesinde faaliyet gösterecektir. Ancak düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün gereği olarak amaç ve ilkeleri doğrultusunda faaliyette bulunması, bu bağlamda Anayasa ve yasalarda yapılması gereken değişiklikler konusunda karar odaklarına ve ilgili birimlere görüş ve düşüncelerini iletilmeyi, kamuoyu oluşturmayı benimsemesi, Anayasa ve yasalar dışında hareket ettiği biçiminde yorumlanamaz.

Madde 1- Derneğin adı, kısa adı ve amblemi

- (1) Derneğin adı "Yargıçlar ve Savcılar Birliği"dir.
- (2) Derneğin kısa adı "Yarsav" dır.
- (3) Derneğin amblemi, yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Madde 2- Derneğin merkezi ve yerleşim yeri

- (1) Derneğin merkezi Ankara'dadır.
- (2) Derneğin yerleşim yeri, dernek merkezinde olmak üzere yönetim kurulu tarafından belirlenir.
- (3) Dernek yerleşim yerindeki değişiklikler, değişiklik tarihinden itibaren otuz gün içinde mülki idare amirliğine bildirilir.

Madde 3- Derneğin amacı

- (1) Birlik, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını ve yargıç güvencesini amaç edinir.
- (2) Birlik, siyaset üstü bir kuruluş olarak insan hak ve özgürlüklerinden yararlanmayı; hukukun etkinliğinin, verimliliğinin ve saygınlığının artırılmasını, hukukun üstün ve egemen olmasını amaçlar.
- (3) Birlik, mesleğin ortak gereksinimlerini, bu mesleğin gelişmesini, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak üzere meslek kurallarını ve etiğini korumayı amaçlar.
- (4) Birlik, yargıç ve savcılarının maddi ve manevi yararlarının savunulması ve özellikle işe alınmaları, mesleki formasyonları ve profesyonel yaşamlarının evrimini amaçlar.
- (5) Birlik, yargı alanında çalışma koşullarının iyileştirilmesini amaçlar.
- (6) Birlik, meslek içi çalışmalarda kullanılacak materyal, metodoloji ve programların yargının bağımsızlığı, etkinliği ve saygınlığıyla uyumlu olmasını amaçlar.

Madde 4- Derneğin ilkeleri

- (1) Birlik, çoğulcu demokratik sistem içerisinde yasama, yürütme ve yargı olarak üç ayrı erkin bulunduğunu ve bu erkler arasında üstünlüğün söz konusu olmayıp işbölümünün esas olduğunu kabul eder.
- (2) Birlik, amaçlarını gerçekleştirebilmek için ön koşul olarak, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletinin varlığı düşüncesini benimser.
- (3) Yargıç bağımsızlığının kamuoyuna, yasama ve yürütme organlarına karşı gerçekleştirilmesinin yanında, yargı organlarının kendi içinde de sağlanması gerektiğini savunur.
- (4) Hukuk eğitiminde kalitenin yükseltilmesini savunur.
- (5) Mesleğe donanımlı kişilerin alınmasını, mesleğe ve adaylığa kabulde yürütme organının etkisinin olmamasını savunur.
- (6) Alınacak aday sayısının, gereksinimler gözetilerek yürütme organı tarafından değil, Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenmesini savunur.

- (7) Adaylık sürecinde yargıç adaylığı ve savcı adaylığı olarak ayırma işleminin yürütme organınca yapılmamasını savunur.
- (8) Kısa süreli adaylık uygulamaları nedeniyle hızlandırılmış eğitimden geçen yargıç ve savcıların mesleğe kabullerinin, yargıda nitelik sorunu yaratabileceğini savunur.
- (9) Adayların yargı organlarındaki iş ve işlemleri izlemek yanında, hukuk pratiğine adaptasyon amacıyla adaylık sürecinde yargı organlarında belirli konularda bizzat görev üstlenerek çalıştırılmalarını benimser.
- (10) Adaylık sürecinde, hukuk doktrin ve pratiğinin, konularında uzman görevlilerce adaylara yansıtılmasını benimser.
- (11) Adaylık sürecinin, lisansüstü eğitim düzeyinde yapılmasını, Adalet Akademisi'nde meslek öncesi eğitimden geçen adayların hazırlayacakları tezlerin mesleğe kabulde gözetilmesini ve bu tezlerin akademik yönden değerlendirilmesi sonrasında, Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu'nca diğer ölçütler gözetilerek mesleğe kabul kararı verilmesini, bu kabul kararıyla lisansüstü eğitim denkliğinin de sağlanmasını savunur.
- (12) Adayların, diğer hukuk sistemlerinin yerinde incelenmesi bakımından çok kısa olmayan bir zaman diliminde mutlaka yurtdışında görevlendirilmelerini, ayrıca adaylık sürecince yabancı dil eğitiminden geçirilmelerini benimser.
- (13) İş yükünün standardizasyonu ile yargı organlarının ve bu organlarındaki yargıç ve savcı sayısının buna göre belirlenmesini savunur.
- (14) Meslek içerisinde gelişme ve yeniliklere karşı bilgilendirme çalışmalarının devamlılık arz etmesini benimser.
- (15) Görevde ve mahkemelerde uzmanlaşmanın sağlanmasını benimser.
- (16) Mahkemelerin yargılama yöntemlerinin birbirlerine yakınlaştırılmasını savunur.
- (17) Yüksek yargı organlarının görevleriyle, bu organlardaki işbölümünün, yine bu organlarda yapılacak görevlendirmelerin uzmanlık esasına göre belirlenmesini savunur.
- (18) Meslekte değerlendirme, terfi ve ilerlemelerin objektif ölçütlerle gerçekleştirilmesini savunur.
- (19) Müfettişliğin süreli görev olmasını, müfettişlerin de yetkin meslek mensupları arasından atanmasını savunur.
- (20) Denetimin, yargı yetkisinin kullanılmasında tavsiye ve telkin niteliğine bürünmemesini; denetim rapor taslaklarına karşı yanıt hakkı tanınmasını, yasa yoluna tabi olan işlerdeki denetimin, görevli yargı organlarına ait olduğunun gözetilmesini savunur.
- (21) Yargıç ve savcılarının sadece mesleki kural ve ilkeler çerçevesinde değerlendirmeye tabi tutulmasını; mesleki denetim sırasında, başka kaynaklardan elde edilen bilgilerin kullanılması durumunda, bu bilgilerin açıklanması gerektiğini savunur.
- (22) Meslek mensuplarının ayrı soruşturma yöntemine bağlı olmalarının, yargı bağımsızlığının zorunlu koşulu olduğunu; bunun bir dokunulmazlık olarak gösterilmemesi gerektiğini savunur.
- (23) Etik kurallara bağlılığı savunur ve bu kurallara uygun hareket edilmediğini titizlikle izler.
- (24) Bilirkişilerin, yargısal yetkilerin devredildiği kişiler haline getirilmemesini savunur.

- (25) Coğrafi teminatın sağlanmasını; kararname taslaklarının, ilgililere duyurulmasını ve ilgililerin bu konudaki düşüncelerinin alınmasını benimser.
- (26) Yargıç ve savcıların çalışma koşullarının ve meslek mensupları ile emeklilerinin özlük haklarının, mesleğin saygınlığı ile orantılı olarak iyileştirilmesini savunur.
- (27) Yargıya bütçeden, kendi konumuna uygun pay ayrılmasını savunur.
- (28) Yargıçlar ve savcıların kendileriyle ilgili tüm sicil dosyalarına erişebilmesini savunur.
- (29) Yargıçlar ve savcıların mal bildirimlerinde şeffaflığı benimser.
- (30) Meslek mensuplarının, yargısal olmayan işlerde ve görevlerde çalıştırılmamasını benimser.
- (31) Meslek mensuplarının memurlaştırılmalarının önlenmesine çalışır.
- (32) Dava ve soruşturmalar nedeniyle basını bilgilendirmenin yönetsel birimler veya yürütme organı yerine sadece, görevlendirilecek yeteri kadar meslek mensubu tarafından yapılması gerektiğini benimser.
- (33) Yargının doğrudan veya dolaylı biçimde etki altında kalmasına yol açacak veya bu anlayışı yaratacak ortam, iş ve işlemlerden kaçınılmasını savunur.
- (34) Siyasi faaliyette bulunmamayı savunur; ancak diğer erklerin veya siyasi odakların doğrudan veya dolaylı biçimde yargıyı etki altında bırakacak davranışlarına karşı koymanın da, siyasi faaliyet olarak değerlendirilemeyeceğini benimser.
- (35) Yasama organının yargı ile ilgili çalışmalarına, görüş bildirmek suretiyle katkıda bulunmayı benimser.
- (36) Yargıç ve savcılara hukuk ve meslek politikasının belirlenmesinde etkin olma olanağının verilmesini savunur.
- (37) Yüksek yargı organlarının kararlarına erişimin kolaylaştırılmasını savunur.
- (38) Türkiye Cumhuriyet Başsavcılığının kurulmasını savunur.
- (39) Yargıçların idari konularda Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu'na, Cumhuriyet savcılarının ise hem adli hem idari konularda Türkiye Cumhuriyet Başsavcılığına bağlı olmasını benimser ve savunur.
- (40) Adli kolluğun kurulmasını savunur.
- (41) Cumhuriyet savcılarının, istinabe yoluyla soruşturma yapmamlarını, gerek görmeleri halinde soruşturmaya ilişkin işlemleri, ilgili prosedürü tamamlayarak bizzat yapmalarını ve bunun teknik gereksiniminin sağlanmasını savunur.
- (42) Ceza adaleti sisteminin etkinliğinin sadece yasal düzenlemelerle sağlanamayacağını, özellikle savcılık kurumunun destek ve lojistik hizmetlerinin yeniden düzenlenmesi gerektiğini, adalet hizmetlerinin gereklerine uygun bir ihtiyaç standardının belirlenmesi ve teminini savunur.
- (43) Yargı kararlarının hukuk devleti ilkesinin bir gereği olarak hiçbir duraksamaya yer verilmeksizin derhal yerine getirilmesini ve bu kararlara uyulmasını savunur.
- (44) Adli Tıp Kurumu Başkanlığının devletin idari yapılanması da gözetilerek Ankara'ya nakledilmesi ile ülke çapındaki şubelerinin yaygınlaştırılarak uzman kadro ve olanaklar açısından en üst düzeye getirilmesini ve etkili denetiminin sağlanmasını savunur.
- (45) Adalet dairelerinin personel ve yönetim kalitesinin yükseltilmesini, uzman bir birim tarafından daha etkin izlenmesi ve denetlenmesi düşüncesini benimser.

- (46) Adalet komisyonlarının demokratik ilkeler ışığında oluşturulmasını savunur.
- (47) Af veya benzeri kurumlara sıklıkla başvurulmasının, adalet duygusunu zedelediğini, yargı organlarının etkinliğini azalttığını savunur.
- (48) Ülkemizin taraf olduğu uluslararası andlaşmaların giderek artması ve bu hükümlere yargı organlarınca da uyulması gereği karşısında; söz konusu andlaşmaların çekince, beyan ve yorumları ile Birlikte resmi dilde yargı organlarının düzenli olarak bilgisine sunulmasını benimser.
- (49) Uluslararası andlaşmaların uygulanması bağlamında yetkili birim veya komitelerce alınan karar, yapılan yorum ve belirlenen ilkelerin, ayrıca bu andlaşmalar gereği öngörülen hukuk yolları uyarınca Türkiye hakkında olsun veya olmasın verilen tüm kararların oluşturulacak tercüme büroları tarafından yargı erkinin bilgisine sunulmasını savunur.
- (50) Birlik, değişik ülkeler yargıç ve savcılarının birbirleriyle temas kurmasına ve bu yolla bilgilerinin geliştirilmesi ve olgunlaştırılmasına savunur.
- (51) Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yargıçlar ve savcılar olarak iki bölüm halinde çalışmasını, Kurul üyelerinin demokratik ilkeler çerçevesinde belirlenmesini savunur.
- (52) Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yüksek yargıdan seçilmiş üyelerinin, Kurul üyelikleri süresince veya bu görevleri sona erdikten sonra belirli bir süre, yüksek yargıdaki seçimlere aday olamamalarını ve aday gösterilememelerini savunur.
- (53) Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun siyasi gücün etkisi altında kalmamasını, bu Kurul'da Bakan ve Müsteşarının bulunmamasını savunur.
- (54) Teftiş Kurulu Başkanlığı, Personel Genel Müdürlüğü ve Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün, meslek mensupları hakkındaki yetkilerinin Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu'na veya bu Kurula bağlı bir organa ait olması görüşünü benimser.
- (55) Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun ayrı bir mekanı, sekreteryası ve bütçesinin olmasını savunur.
- (56) Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulunun disiplin uygulamalarında sözlü savunma ve kararlarına karşı etkili başvuru yollarının olmasını savunur.
- (57) Adalet Akademisi'nin özerk olmasını, yürütmenin etki ve vesayeti altında bulunmamasını; meslek içi ve öncesi eğitim çalışmalarının Adalet Akademisi'nce planlanmasını ve yürütülmesini benimser.
- (58) Askeri yargı konusunda, hukuk devleti ilkesinin gözetilmesini savunur.
- (59) Birlik, amaç ve ilkeleri doğrultusunda çalışma ve faaliyette bulunmak üzere kurulduğundan, hukuki varlığının belirli bir süre ile sınırlandırılmasını benimsemez.

Madde 5- Derneğin çalışma konuları ve çalışma biçimleri

- (1) Birlik, amaç ve ilkelerini gerçekleştirilebilmek için, hukuk devleti, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile yargıç güvencesi konularında araştırmalar, çalışmalar ve yayınlar yapar, bu konularda yapılan çalışmaları izler ve destekler.
- (2) Hukuk devleti, yargı bağımsızlığı ve yargıç güvencesi konularında düşünce ve hareket birliği yaratılması için, amaçlarına uygun kişi veya kurumlarla işbirliği içerisinde olur.

(3) Birlik, kuruluş amaç ve ilkeleri doğrultusunda her türlü süreli, süresiz veya günlük yazılı, görsel ve işitsel yayınlar ile basın açıklamaları yapar, internet siteleri kurar; ayrıca izleme, inceleme ve araştırma çalışmaları yapar veya yaptırır ya da yapılanları destekler veya katılır. Görüş, düşünce ve çalışmalarını, karar odaklarına, yetkili kurum ve birimlere ve de kamuoyuna yazılı, sözlü, görsel veya elektronik ortamda iletir, duyurur ve bu amaçla söyleşiler, toplantılar, sempozyumlar, seminerler, kongreler, konferanslar ve benzeri her türlü bilimsel faaliyetlerle, her türlü iletişim, temsil, işbirliği ve danışma etkinliklerinde bulunur.

(4) Birlik, dernek kurabilir; kurulmuş olan ulusal ve uluslararası dernek, kuruluş veya üst kuruluşlara üye olabilir; platformlar oluşturabilir, oluşturulmuş platformlara katılabilir; bu kuruluşlarla yardımlaşabilir, proje bazında ortak çalışmalar yapabilir.

(5) Birlik, amaçları doğrultusunda temsilcilik kurabilir.

(6) Birlik, yönetim kurulu kararıyla, amaç ve ilkeleri doğrultusunda yapacağı çalışmalarda çalışma grubu olarak tüzükte öngörülen Yüksek Danışma Kurulu ve Etik Kurulu dışında da, kurullar, komiteler, komisyonlar, alt komisyonlar ve benzeri birimler kurabilir.

(7) Mevzuatta öngörülen koşulların oluşması sonrasında, kamu yararına çalışan dernek sıfatını almak için yönetim kurulu kararına dayanarak gerekli başvuruları yapar.

(8) Birlik, önsözün 3 ila 6 ncı paragraflarında belirtilen kararlardaki etik ilkelere bağlı kalır ve bu ilkelere bağlılığı izler.

(9) Birlik amaçları, çalışma ve faaliyet alanları çerçevesinde üyeleri arasında dayanışma sağlar.

(10) Amacın gerçekleştirilmesi için sağlıklı bir çalışma ortamını sağlar, dokümantasyon merkezi oluşturur, her türlü teknik araç ve gereci, demirbaş ve kırtasiye malzemelerini temin eder.

(11) Gerekli izinleri alarak yardım toplama faaliyetlerinde bulunur. Bu bağlamda yurt içinden ve yurt dışından bağış kabul edebilir.

Madde 6- Derneğin faaliyet alanı

(1) Birliğin faaliyet alanı Türkiye Cumhuriyeti'dir.

(2) Birlik, sosyal alanda faaliyet gösterir.

(3) Birlik, kuruluş amaç ve ilkelerine uygun olarak ikili veya çok taraflı uluslararası faaliyet ve işbirliğinde bulunabilir.

Madde 7- Kurucular

(1) Kurucu üyelerin adı, soyadı, ünvan ve yerleşim yerleri ekli listede belirtilmiştir.

(2) Kurucu üyeler, kuruluş anından itibaren Birlik'le ilişkileri kesintisiz devam ettiği sürece, üyeliğin hak ve yükümlülüklerine sahiptirler.

Madde 8- Üyelik

(1) Birliğe;

- (a) 2802 sayılı Yargıçlar ve Savcılar Yasası'na ek bir ve iki sayılı cetvellerde ünvanları gösterilenlerden halen görevde bulunanlar ile adli ve idari yargıdaki yargıç ve savcı adayları,
- (b) 2575 sayılı Danıştay Yasası'na tabi olarak çalışan yüksek yargıçlar,
- (c) 2797 sayılı Yargıtay Yasası'na tabi olarak çalışan yüksek yargıçlar,
- (d) 2949 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Yasaya tabi olarak çalışan yüksek yargıçlar ile raportörler,
- (e) 357 sayılı Askeri Yargıçlar Yasası'na tabi olarak çalışan askeri yargıç ve askeri savcılar ile adayları,
- (f) a, b, c, d ve e bentlerinde belirtilen görevlerden çekilme veya emeklilik nedeniyle ayrılanlar

üye olabilirler.

(2) Bir başka yer veya kurumda geçici veya süreli görevde bulunmak, üyeliğe engel değildir.

(3) 1 nci fıkranın f bendinde belirtilen kişilerin üyeliğe kabulleri için ayrıca;

- (a) Görevden ayrılmaya davet, meslekten çıkarılma veya eşiti bir ceza almamış olmaları,
- (b) Aktif olarak siyasal faaliyetlere katılmamış olmaları veya başvuru sırasında herhangi bir siyasi partiye üye olmamaları,
- (c) Başka bir mesleğe ait meslek örgütüne üye olmamaları

gerekmektedir.

(4) Yazılı olarak yapılacak üyelik başvurusunda;

- (a) Mesleki durumun beyan edilmesi,
- (b) Tüzük hükümlerinin okunduğunun ve kabul edildiğinin belirtilmesi,

gerekmektedir.

(5) Başvuru, Birlik yönetim kurulu tarafından otuz gün içinde karara bağlanır. Sonuç ilgiliye yazı ile duyurulur. Yönetim kurulunun kararı olumsuz ise gerekçe içermek zorundadır. Bu konuda 11 nci maddenin sekizinci ila onbirinci fıkra hükümleri kıyasen uygulanır.

(6) Üyelik sıfatının başlangıcı, yönetim kurulu karar tarihidir.

(7) Başvurusu kabul edilen üye, üye kayıt defterine kaydedilir.

(8) Birlik organlarında görev alabilmek için, üye olmak zorunludur.

(9) Üyelikten çıkanlar, tekrar üyelik başvurusunda bulunabilirler.

(10) Üyelikten çıkarılanların, çıkarma tarihinden; üyelik başvurusu reddedilenlerin ise, red tarihinden sonraki iki yıl içerisinde, üyelik başvuruları kabul edilmez.

Madde 9- Üyelikten çıkma

(1) Üyeler diledikleri zaman Birlik'ten çıkabilirler.

(2) Üyelikten çıkmak için, yazılı başvurunun Birliğe iletilmesi gereklidir.

(3) Ayrılma, çıkma isteğinin gerçeğe uygunluğunun yönetim kurulu tarafından saptanması koşuluyla, bildirim Birliğe ulaştığı tarih itibarıyla gerçekleşmiş sayılır.

Madde 10- Üyeliğin kendiliğinden sona ermesi

(1) Üyelik;

- (a) Ölüm,
- (b) Kısıtlılık

durumunda kendiliğinden sona erer.

(2) Üyeliğin son bulma tarihi, ölüm veya kısıtlılık tarihidir.

(3) Yargıç ve savcı adaylarının mesleğe kabul edilmemeleri de, üyeliğin son bulma nedenidir. Bu durumda üyelik, anılan kararın kesinleştiği tarihte kendiliğinden son bulur.

Madde 11- Üyelikten çıkarma

(1) Üyelerden;

- (a) Birliğin amaç, ilke ve çalışmalarına aykırı hareket edenler,
- (b) Üyelik koşullarını taşımadıkları anlaşılanlar,
- (c) 8 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen koşullardan birisini kaybedenler,
- (d) Yargısal etiğe aykırı hareket edenler,
- (e) Birlik zorunlu organlarıncaya verilen görevleri özürsüz olarak yapmayanlar,
- (f) Birliğin onur ve saygınlığını zedeleyenler ile
- (g) Giriş ödentisini veya yıllık ödentisini süresinde yatırmayanlar, kendilerine iadeli taahhütlü mektupla yapılan bildirim üzerine otuz gün içerisinde, tebligata konu miktarı ödememeleri durumunda

üyelikten çıkarılırlar.

(2) 8 nci maddesinin üçüncü fıkrasının a bendinde yer almayan disiplin cezalarından birisini almış olanların üyelikten çıkarılıp çıkarılmayacakları, yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(3) Çıkarma yönünden üyenin durumunun değerlendirilmesi amacıyla yönetim kuruluna sevk, başkan veya yönetim kurulu üye tamsayısının üçtebirinin isteği üzerine olasıdır.

(4) En az beş üye de birlikte yapacakları yazılı başvurularıyla, yönetim kurulundan üyelikten çıkarma isteğinde bulunabilir.

(5) Yönetim kurulu, sevk edilen üyenin karar anına kadar üyelik haklarını kullanıp kullanamayacağını öncelikli olarak görüşür. Esas hakkındaki kararını ise en çok üç ay içerisinde verir.

(6) Üyelikten çıkarma konusunda karar yetersayısı, yönetim kurulu üye tamsayısının üçte ikisidir.

(7) Üyelikten çıkarma, karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(8) Üyelikten çıkarma kararlarına karşı, çıkarılan üye, kararın kendisine iadeli-taahhütlü mektupla iletildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde itiraz edebilir.

(9) İtiraz, yönetim kuruluna yapılır ve olağan genel kurulda görüşülmek üzere yönetim kurulu tarafından olağan genel kurul gündemine alınır.

(10) Üyenin bu itirazı, olağan genel kurul tarihinden en geç otuz gün öncesine kadar yönetim kuruluna ulaştığı takdirde ilk olağan genel kurul gündemine alınır. Aksi durumda bir sonraki genel kurulda karara bağlanır.

(11) Üyelikten çıkarma kararına itiraz edilmesi, itiraz sonuçlanana kadar üyelik hak ve borçlarını sağlamaz.

(12) Genel kurula bir ay kala üyelikte çıkarma kararı verilemez. Bu süre içerisinde, yukarıda yazılı süreler durur.

Madde 12- Üyelerin hakları

(1) Üyeler eşit haklara sahiptirler.

(2) Üyeler arasında aile, cinsiyet, dil, din ırk, mesleki sınıf ve derece, mezhep, renk, sınıf ve zümre gibi herhangi bir fark gözetilemez; eşitliği bozan veya bazı üyelere bu nedenlerle ayrıcalık tanıyan uygulamalar yapılamaz.

(3) Her üyenin, Birliğin faaliyetlerine ve yönetimine katılma, organlarında yer alma hakkı vardır.

(4) Her üyenin genel kurulda bir oy hakkı vardır; vekaleten oy kullanılamaz.

(5) Hiçbir üye, Birlik ile kendisi, eşi, üstsoyu ve altsoyu arasındaki bir hukuki işlem veya uyuşmazlık konusunda alınması gereken kararlarda oy kullanamaz.

(6) Ödenti borcu bulunan üyeler, üyelik haklarını kullanamaz.

(7) Birlik'ten çıkan, çıkarılan veya üyeliği kendiliğinden sona erenler, Birlik malvarlığında hak iddia edemez.

(8) Birliğin, yaşanan mesleki sorunların, görevdeki meslek mensuplarının aktif katılımı ile dile getirilmesini, bu anlamda meslekten ayrılmış olan üyelerin de tecrübelerinden yararlanmayı benimsemesi karşısında; meslekten ayrılmış olan üyelere yönelik, Birlik organlarında görev almalarına ilişkin kısıtlayıcı düzenlemelerin, bu maddeye aykırılık oluşturduğu ileri sürülemez.

Madde 13- Üyelerin yükümlülükleri

(1) Her üye, 50 YTL giriş ödentisini ve yıllık 50 YTL ödentiyi ödemekle yükümlüdür.

(2) Giriş ödentisi, üyelik kabul bildiriminden itibaren otuz gün içerisinde ödenir. Bu tarihten önce yapılan ödemeler, giriş ödentisi olarak kabul ve mahsup edilir. Giriş ödentisi ödenen takvim yılında ayrıca ödenti borcu söz konusu olmaz. Yıllık ödentilerin ödeme süresi ise, Mart ayının son iş gününe kadardır. 16 ncı maddenin beşinci fıkrası hükmü saklıdır. Yıllık ödentiler, bir takvim yıllık dönem için söz konusudur.

(3) Giriş ve yıllık ödentilerin artırılıp artırılmayacağına, artırılacaksa giriş ve yıllık ödenti miktarının ne olacağına karar vermek yetkisi genel kurula aittir. Genel kurul bu yetkisini yönetim kuruluna devredebilir. Yönetim kuruluna devredilmesi durumunda, her yılın Aralık ayında, izleyen bir takvim yılı geçerli olmak üzere giriş ödentisi ve yıllık ödenti miktarı yönetim kurulunca belirlenir.

(4) Üyelikten çıkan, çıkarılan veya ölüm hali dışında üyeliği kendiliğinden sona erenler, üyelikte bulunduğu sürenin ödentisini vermek zorundadırlar.

(5) Her üye, Birliğin amaçlarının, ilkelerinin ve çalışmalarının gerçekleştirilmesini güçleştirici veya engelleyici davranışlardan kaçınmak, Birlik tüzüğüne uygun davranmakla yükümlüdür.

(6) Hiçbir üye, bu sıfatlarından hareketle yönetim kurulunun izni veya onayı olmaksızın basına veya kamuoyuna açıklamada bulunamaz; özel veya tüzel kişilere, kurum, kuruluş veya herhangi birime bilgi ve beyan veremez veya işbirliğinde bulunamaz. Aksi halde yapılan iş ve işlemler Birliği bağlamaz.

(7) Yönetim kurulu;

(a) Ödenti dışındaki yükümlülüklerini yerine getirmekte kasıt veya ihmali olan,

(b) Birliğin amaç, ilke ve çalışmalarına aykırı davranışlarda bulunan

üyelerin eylemlerinin ağırlığına göre, iki aydan iki yıla kadar hak yoksunluğuna karar verebilir. Bu konuda 11 nci maddenin dokuzuncu ila onikinci fıkra hükümleri kıyasen uygulanır.

(8) Her üye, adres değişikliğini YARSAV'a ivedilikle ve yazılı olarak iletmekle yükümlüdür. YARSAV tarafından yapılacak bildirim ve tebligatlar, sadece YARSAV kayıtlarındaki adrese çıkartılır ve bu kayıtlardaki adrese ulaşmakla, yapılmış sayılır.

Madde 14- Onursal üyelik

(1) Hukuk alanında akademik kariyere sahip olanlar, yönetim kurulu kararıyla onursal üye olabilirler.

(2) Onursal üyelere giriş ödentisi ve yıllık ödenti alınmaz.

(3) 13 ncü maddenin beş ve altıncı maddelerine aykırı hareket eden onursal üyelerin bu sıfatlarına yönetim kurulu kararıyla son verilebilir.

(4) Onursal üyeler, organlar dışındaki Birlik çalışma ve faaliyetlerine katılabilir.

Madde15- Organlar ve genel hükümler

(1) Birliğin zorunlu organları şunlardır:

(a) Genel Kurul

(b) Yönetim Kurulu

(c) Denetim Kurulu

(2) Gerek görüldüğünde, genel kurul tarafından zorunlu olmayan organlar kurulabilir.

(3) Zorunlu olmayan organların yetki, görev, oluşum ve üye sayısı genel kurul tarafından belirlenir.

(4) Zorunlu olmayan organlara, zorunlu organların görev ve yetkileri devredilemez.

(5) Zorunlu organlardaki görevler ile zorunlu olmayan organlardaki görevler birbiriyle bağdaşmaz.

(6) Yönetim kurulu asıl ve yedek üyelikleri ile denetim kurulu asıl ve yedek üyelikleri bağdaşmayan görevlerdir.

- (7) Zorunlu olmayan birden fazla organda görev alınabilir.
- (8) Her bir zorunlu organda, meslekten ayrılmış olan en çok birer asıl ve birer yedek üye bulunabilir. Ancak bu üyeler anılan organlarda ünvanlı görevlerde bulunamaz.
- (9) Her bir zorunlu olmayan organdaki asıl ve yedek üyelerin en çok üçtebirine kadarı, meslekten ayrılmış üyelerden oluşabilir.
- (10) Organlarda görev aldıktan sonra meslekten ayrılma halinde, sekizinci ve dokuzuncu fıkra hükümleri uygulanmaz.
- (11) Yasama veya yürütme organlarında geçici veya sürekli göreve atananlar, YARSAV organlarında görev alamazlar; almış olanlar ise çekilmiş sayılır.

Madde16- Genel Kurul

- (1) Genel Kurul, Birliğe kayıtlı üyelerden oluşur.
- (2) Genel Kurul, iki yıldan az olmamak üzere en çok üç yılda bir, yönetim kurulunun çağrısı üzerine dernek yerleşim yerinde veya belirlenmişse dernek merkezindeki bir başka yerde olağan olarak toplanır.
- (3) Genel Kurul;
- (a) Yönetim kurulunca
  - (b) Denetim kurulunun gerekli gördüğü durumda yönetim kurulunca yapılacak çağrı üzerine
  - (c) Üyelerin beşte birinin yazılı isteği üzerine yönetim kurulunca yapılacak çağrı üzerine,

aksi belirlenmemişse dernek yerleşim yerinde veya belirlenmişse dernek merkezindeki bir başka yerde olağanüstü gündemle toplanır.

- (4) Yönetim kurulu, dernek yerleşim yerinde ve derneğin internet sayfasında genel kurula en az onbeş gün kala, dernek genel kuruluna katılma hakkı bulunan üyelerin ödenti borcu bulunup bulunmadığına ilişkin listeyi ilan eder.
- (5) Genel kurulda divan kurulu seçimlerine geçilme anı itibarıyla, o yıl dahil herhangi bir ödenti borcu bulunan üyeler genel kurula katılamazlar.
- (6) Bu ilan tüm üyelere gazete veya varsa elektronik posta ile yoksa iadeli taahhütlü mektupla duyurulur ve üyelere başkaca bildirim yapılmaz.
- (7) İlanda ayrıca genel kurulun günü, saati, yeri ve gündemi de yer alır.
- (8) Bu ilanda, çoğunluk sağlanamaması nedeniyle toplantı yapılamazsa, ikinci toplantının hangi gün, saat ve yerde yapılacağı da belirtilir.
- (9) İlk toplantı ile ikinci toplantı arasındaki süre yedi günden az ve altmış günden fazla olamaz.
- (10) Toplantı, çoğunluk sağlanamaması dışında başka bir nedenle geri bırakılırsa, bu durum, geri bırakma nedenleri de belirtilmek suretiyle, ilk toplantı için yapılan çağrı yöntemine uygun olarak üyelere duyurulur. İkinci toplantının geri bırakma tarihinden itibaren yedi gün sonra ancak en çok altmış gün içinde yapılması zorunludur. Üyeler ikinci toplantıya, yukarıda belirtilen esaslara göre yeniden çağrılır.
- (11) Genel kurul toplantısı bir defadan fazla geri bırakılamaz.

(12) Genel kurula katılma hakkı bulunan üyelerin listesi, toplantı yerinde hazır bulundurulur. Toplantı yerine girecek üyelerin resmi makamlarca verilmiş kimlik belgeleri, yönetim kurulu üyeleri veya yönetim kurulunca görevlendirilecek görevliler tarafından kontrol edilir.

(13) Üyeler, yönetim kurulunca düzenlenen listedeki adları karşısına imza koyarak toplantı yerine girerler. Kimlik belgesini göstermeyenler, belirtilen listeyi imzalamayanlar ile genel kurula katılma hakkı bulunmayan üyeler ve konuklar toplantı yerine alınmaz. Bu kişiler ayrı bir bölümde genel kurul toplantısını izleyebilirler.

(14) Toplantı yeter sayısı sağlanmışsa durum bir tutanakla tespit edilir ve toplantı, yönetim kurulu başkanı veya görevlendireceği yönetim kurulu üyelerinden biri tarafından açılır. Toplantı yeter sayısı sağlanamaması durumunda da yönetim kurulunca bir tutanak düzenlenir.

(15) Genel kurul, katılma hakkı bulunan üyelerin en az salt çoğunluğunun, tüzük değişikliği ve derneğin feshi söz konusu ise en az üçte ikisinin katılımıyla toplanır; çoğunluğun sağlanamaması nedeniyle toplantının ertelenmesi durumunda ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, bu toplantıya katılan üye sayısı, yönetim ve denetim kurulları asıl ve yedek üye tam sayısının iki katından az olamaz.

(16) Açılıştan sonra, toplantıyı yönetmek üzere zorunlu organlarda yer almayan üyeler arasından, bir başkan ve bir başkan vekili ile bir yazman işari oyla seçilerek üç kişilik divan kurulu oluşturulur.

(17) Birlik organlarının seçimi için yapılacak oylamalarda, oy kullanan üyelerin divan kuruluna kimliklerini göstermeleri ve hazırun listesindeki isimlerinin karşısını imzalamaları zorunludur.

(18) Birlik organlarına yapılan seçimler, gizli oy açık tasnif ilkelerine göre sonuçlandırılır. Diğer konularda ise açık oylama yapılır. Oylarda eşitlik durumunda ad çekme yoluna gidilir.

(19) Seçimlerde çarşaf liste sistemi uygulanır.

(20) Toplantının yönetimi ve güvenliğinin sağlanması divan başkanına aittir.

(21) Genel kurul, gündemdeki konuların görüşülerek karara bağlanmasıyla sonuçlandırılır. Divan kurulu oluşturulduktan sonra, ancak gündeme geçilmeden önce toplantıda hazır bulunan üyelerin en az onda biri tarafından görüşülmesi istenen konuların da, gündeme alınması zorunludur.

(22) Genel kurul kararları, toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla alınır. Şu kadar ki, tüzük değişikliği ve derneğin feshi kararları, ancak toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla alınabilir.

(23) Toplantıda görüşülen konular ve alınan kararlar bir tutanağa yazılır ve divan kurulu tarafından imzalanır.

(24) Toplantı sonunda, tutanak ve diğer belgeler yönetim kurulu başkanına teslim edilir. Yönetim kurulu başkanı bu belgelerin korunmasından ve yeni seçilen yönetim kuruluna yedi gün içinde teslim etmekten sorumludur.

(25) Mahkemece kayyım atanması veya 4721 sayılı Medeni Yasa'nın 75 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre görevlendirilme yapılması durumunda, bu maddede yönetim kuruluna verilen görevler, bu kişiler tarafından yerine getirilir.

(26) Bütün üyelerin bir araya gelmeksizin yazılı katılımıyla alınan kararlar ile Birlik üyelerinin tamamının Yasada yazılı çağrı yöntemine uymaksızın bir araya gelerek aldığı kararlar geçerlidir. Ancak bu şekilde karar alınması olağan toplantı yerine geçmez.

(27) Olağan veya olağanüstü genel kurul toplantısında hazır bulunan ve yasaya veya tüzüğe aykırı olarak alınan genel kurul kararlarına katılmayan her üye, karar tarihinden başlayarak bir ay içinde; toplantıda hazır bulunmayan her üye ise kararı öğrenmesinden başlayarak bir ay içinde ve her durumda karar tarihinden başlayarak üç ay içinde mahkemeye başvurmak suretiyle kararın iptalini isteyebilir. Diğer organların kararlarına karşı, dernek içi denetim yolları tüketilmedikçe iptal davası açılmaz.

Madde17- Genel kurul sonuç bildirim

(1) Olağan veya olağanüstü genel kurul toplantılarını izleyen otuz gün içinde, yönetim ve denetim kurulları ile diğer organlara seçilen asıl ve yedek üyeleri içeren Genel Kurul Sonuç Bildirimi ve Dernekler Yönetmeliğinde belirtilen ekleri, yönetim kurulu başkanı tarafından iki suret olarak mülki idare amirliğine bildirilir.

(2) Genel kurul sonuç bildirimleri, yönetim kurulu tarafından yetki verilen bir yönetim kurulu üyesi tarafından da yapılabilir. Bildirimin yapılmamasından yönetim kurulu başkanı sorumludur.

Madde 18- Genel Kurul'un görev ve yetkileri

(1) Genel kurul, Birliğin en büyük karar organıdır.

(2) Aşağıda yazılı konular yalnızca Genel Kurul'ca görüşülüp karara bağlanır.

(a) Organları seçmek,

(b) Tüzüğü değiştirmek,

(c) Yönetim ve denetim kurulları raporlarını görüşmek, yönetim kurulunu ibra etmek,

(d) Yönetim kurulunca hazırlanan bütçeyi görüşüp aynen veya değiştirerek kabul etmek,

(e) Organları denetlemek ve onları haklı nedenlerle her zaman görevden almak,

(f) Gerekli taşınmaz malları satın almak, kiralamak, irtifak ve intifa hakkı tesis etmek veya mevcut taşınmaz malları satmak, kiralamak, ipotek hakkı tesis etmek konularında yönetim kuruluna yetki vermek,

(g) Amaçları doğrultusunda bir federasyona katılmak veya ayrılmak,

(h) Uluslararası faaliyette bulunmak, yurt dışındaki dernek veya teşekküllere üye olarak katılmak yahut ayrılmak,

(i) Birliği feshetmek,

(j) Yönetim kurulunca üyeliğe kabul etmeme, üyelikten çıkarma ve hak yoksunluk kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyerek kesin karara bağlamak,

(k) Mevzuatta ve Birlik Tüzüğünde, belirtilen diğer görevleri yerine getirmek,

(l) Dernek kurmak ya da kurulmuş derneklere üye olmak.

Madde 19- Yönetim Kurulu

- (1) Yönetim kurulu, onüç asıl ve onüç yedek üyeden oluşur.
- (2) Yönetim kurulunun görev süresi, bir olağan genel kurul dönemidir.
- (3) Yönetim kurulu asıl üyeleri seçimden sonraki ilk toplantıda, kendi içlerinden bir başkan, yeteri kadar başkan yardımcısı, bir genel sekreter ve bir sayman seçerler.
- (4) Başkan yardımcılarının sayısı ve aralarındaki işbölümü ile genel sekreter ve saymanın görevleri, yönetim kurulu tarafından belirlenir.
- (5) Başkanlık, başkan yardımcılıkları genel sekreterlik veya saymanlığın, herhangi bir nedenle sona ermesi durumunda, yönetim kurulu toplanarak boşalan görev için aynı yöntemle seçim yapar.
- (6) Yönetim kurulu aksi öngörülmedikçe, salt çoğunlukla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.
- (7) Yönetim kurulu ayda en az bir kez, dernek yerleşim yerinde veya yönetim kurulu kararı ile ya da başkanın göstereceği yerde önceden belirlenen gün ve saatte kendiliğinden toplanır.
- (8) Yönetim kurulu asıl üyeliklerinde boşalma olduğu takdirde, mevcut asıl ve yedek üyelerin katılımıyla yapılacak toplantıda, boşalan asıl üyelikler yerine yedek üyeler arasından gizli oy yöntemiyle seçim yapılır. Oylamada eşitlik olursa, eşitlik bozulana kadar seçime devam edilir.
- (9) Yönetim kurulu üye sayısı, sekizinci fıkra uyarınca seçim yapılsa bile boşalmalar nedeniyle üye tamsayısının yarısının altına düşerse; genel kurul, kalan yönetim kurulu üyeleri veya denetim kurulu tarafından, bir ay içinde toplantıya çağrılır. Çağrı yapılmazsa, Birlik üyelerinden birinin istemi üzerine, sulh yargıcı, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir.

Madde 20- Yönetim Kurulu görev ve yetkileri

- (1) Yönetim kurulu, Birliğin yürütme ve temsil organıdır. Bu görevini yasaya ve Birlik tüzüğüne uygun olarak yerine getirir.
- (2) Yönetim kurulu, başkan tarafından temsil olunur.
- (3) Basın yayın organlarına ve kamuoyuna açıklamalar, başkan veya yetkilendireceği kişiler tarafından yapılır. İvedi durumlarda başkan veya yetkilendirdiği kişiler tarafından yapılan açıklamalar, yönetim kurulunun ilk toplantısının gündeminde değerlendirilir.
- (4) Yönetim kurulu;
  - (a) Tüzükte belirtilen ve ayrıca açıkça genel kurulun görevine girmeyen konularda kararlar alır.
  - (b) Yüksek Danışma Kurulu ve Etik Kurulu ile diğer çalışma grupları tarafından hazırlanan raporları değerlendirerek, gerek görmesi durumunda genel kurula sunar.
  - (c) Tüzük değişikliği tasarılarını, yine kesin hesap ve bilânço tasarılarının, genel kurul kararı ile yürürlüğe girecek önerilerinin hazırlığını yapar.
  - (d) Yıllık çalışma programı ile bütçe taslağını olgunlaştırarak genel kurula sunar.

- (e) Yüksek Danışma Kurulu ve Etik Kurulu üyelerini seçer. Bu birimler için, yönetim kurulu asıl üyelerinden her biri aday gösterebileceği gibi, üyeler de aday olarak başvurabilirler.
  - (f) Yönetim kurulu, Birliğin bütün defter ve kayıtlarını tutar.
  - (g) Yazılı, görsel, işitsel ve elektronik iletişim araçları yoluyla yayın yapılmasına, çalışmaları ve görüşlerinin duyurulmasına karar verir.
  - (h) Platform kurulmasına, temsilcilik açılmasına karar verebilir.
  - (i) Genel kurulda alınan kararları üyelere duyurur.
  - (j) Birliğin amaç ve ilkeleri doğrultusunda çalışmaları bulunanlara ödüller verebilir.
  - (k) Yüksek Danışma Kurulu ve Etik Kurulu dışında da, kurul, komite, komisyon, alt komisyon veya benzeri adlarla çalışma grupları kurabilir.
  - (l) Mevzuatın ve tüzüğün, kendisine verdiği diğer işleri yapar.
- (5) Yönetim kurulu, iş ve işlemleri nedeniyle genel kurula karşı sorumludur.

Madde 21- Denetim Kurulu

- (1) Denetim kurulu, beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur.
- (2) Denetim kurulunun görev süresi, bir olağan genel kurul dönemidir.
- (3) Denetim kurulu, seçimden sonraki ilk toplantıda kendi içinden bir başkan seçer.
- (4) Başkanlığın herhangi bir nedenle boşalması durumunda, denetim kurulu aynı yöntemle başkanını seçer.
- (5) Denetim kurulu asıl üyeliklerinde boşalma olduğu takdirde, mevcut asıl ve yedek üyelerin katılımıyla yapılacak toplantıda, boşalan asıl üyelikler yerine yedek üyeler arasından gizli oy yöntemiyle seçim yapılır. Oylamada eşitlik olursa, eşitlik bozulana kadar seçime devam edilir.
- (6) Denetim kurulu üye sayısı, beşinci fıkra uyarınca seçim yapılsa bile boşalmalar nedeniyle üye tamsayısının yarısının altına düşerse; genel kurul, yönetim kurulu üyeleri tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır. Çağrı yapılmazsa, üyelere birinin istemi üzerine, sulh yargıcı, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir.

Madde 22- Denetim Kurulu görev ve yetkileri

- (1) Denetim kurulu;
  - (a) Birliğin, amaçları doğrultusunda faaliyet gösterip göstermediğini,
  - (b) Defter, hesap ve kayıtların mevzuata ve tüzüğe uygun olarak tutulup tutulmadığını,

Birlik tüzüğünde tespit edilen esas ve yöntemlere göre ve altı aylık aralıklarla denetim ve denetim sonuçlarını bir raporla yönetim kuruluna ve toplandığında genel kurula sunar.

- (2) Derneğin iç denetimi, denetim kurulu tarafından yerine getirilir.

(3) Denetim kurulu, yönetim kurulu başkanı davet ettiği takdirde, kesin hesap ve bilançonun, bütçe tasarısının ve raporların görüşüleceği toplantılara da katılmakla görevlidir.

(4) Hesaplarda bir yolsuzluk saptadığında, genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

(5) Denetim kurulu üyelerinin istemi üzerine, her türlü bilgi, belge ve kayıtların, Birlik yetkilileri tarafından gösterilmesi veya verilmesi, denetim amaçlarına yönelik olarak denetim kurulunun her türlü isteklerinin yerine getirilmesi zorunludur.

Madde 23- Yüksek Danışma Kurulu

(1) Yüksek Danışma Kurulu, yönetim kurulu tarafından seçilen onbir kişiden oluşur.

(2) Yüksek Danışma Kurulu, salt çoğunlukla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kendi içinden bir başkan ve bir yazman üye seçer.

(3) Yüksek Danışma Kurulu'nun görev süresi, bir olağan genel kurul dönemidir.

(4) Yüksek Danışma Kurulu üye sayısı, boşalmalar nedeniyle tamsayının yarısının altına düşerse, yönetim kurulu boşalan yerler için seçim yapar.

Madde 24- Yüksek Danışma Kurulu görev ve yetkileri

(1) Yüksek Danışma Kurulu, Birliğin amaç ve ilkeleri ile çalışma alanı itibarıyla izlenmesi gereken strateji konularındaki danışma amaçlı çalışma grubudur.

(2) Yüksek Danışma Kurulu, bir takvim yılında en az iki toplantı yapar. Görüş ve düşüncelerini içeren raporunu yönetim kuruluna sunar.

Madde 25- Etik Kurulu

(1) Etik Kurul, yönetim kurulu tarafından seçilen onbir kişiden oluşur.

(2) Etik Kurul, salt çoğunlukla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kendi içinden bir başkan ve bir yazman üye seçer.

(3) Etik Kurulun görev süresi, bir olağan genel kurul dönemidir.

(4) Etik Kurul üye sayısı, boşalmalar nedeniyle tamsayının yarısının altına düşerse, yönetim kurulu boşalan yerler için seçim yapar.

Madde 26- Etik Kurulun görev ve yetkileri

(1) Etik Kurul, yargı etiği kurallarına bağlılığı izleyen danışma amaçlı çalışma grubudur.

(2) Etik Kurul, bir takvim yılında en az iki toplantı yapar. Görüş ve düşüncelerini içeren raporunu yönetim kuruluna sunar.

Madde 27- İç denetim

(1) Birliğin iç denetimi, denetim kurulu tarafından gerçekleştirilir.

(2) Denetim kurulu bu işlevini yerine getirirken ilgili mevzuat hükümlerini göz önünde bulundurur.

(3) Genel kurul, bağımsız denetim kuruluşlarına iç denetim yaptırma kararı alabilir. Bu durum, denetim kurulunun iç denetim görevini kaldırmaz.

Madde 28- Temsilcilik

(1) Birlik, yönetim kurulu kararıyla, il mülki sınırları kapsamında görevli olmak üzere gerekli görülen yerlerde dernek faaliyetlerini yürütmek amacıyla temsilcilik açabilir; açılmış bulunan temsilciliklerin de kapatılmasına karar verebilir.

(2) Yönetim kurulu kararında, temsilcilikte görevli kişi veya kişileri ve aralarındaki işbölümünü de belirler.

(3) Temsilcilikler için ayrıca beyanname verilmez ancak, temsilciliklere ilişkin her türlü bilgiler dernek beyannamesinde gösterilir.

(4) Temsilcilikler, dernek genel kurulunda temsil edilmezler.

(5) Temsilciliğin adresi, yönetim kurulu kararıyla temsilci olarak görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından, o yerin mülkî idare amirliğine yazılı olarak bildirilir.

(6) Temsilcilerin, temsilci olarak görevli oldukları mülki sınırlar dışına geçici yetki veya geçici görev dışında atanmaları, temsilcilik sıfatının kendiliğinden son bulma nedenidir. Son bulma tarihi, görevden ayrılma tarihidir. Geçici yetki veya geçici görev durumunda ise yönetim kurulu temsilcilikteki görevin devam edip etmeyeceğini değerlendirilerek karara bağlar.

(7) Temsilcilikte görevli olan üyelerin, üyeliklerinin son bulması durumunda, gerekli görevlendirmeler, yönetim kurulu tarafından yapılır.

(8) Yönetim kurulu, il temsilcilerinin katılımıyla uygun göreceği yer ve zamanda toplantı yapar.

(9) İl temsilcileri görev alanındaki üyeler ile gerekli gördükleri yer ve zamanda istişari toplantılar yapar.

(10) Mülga

(11) Mülga

Madde 29- Plâtfom oluşturma

(1) Birlik, amaçları ile ilgili olarak, çalışma konuları doğrultusunda, dernek, vakıf, sendika, meslek örgütleri ve benzeri sivil toplum kuruluşlarıyla ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere ve yönetim kurulu kararı ile plâtfomlar oluşturabilir.

(2) Platformların oluşturulabilmesi için Birliğin yetkili organlarınca alınacak kararlarda, Birliği temsille görevlendirilecek kişi veya kişiler de belirlenir.

(3) Bir platformun çalışmaya başlayabilmesi için, temsilciler tarafından bir mutabakat tutanağı düzenlenir.

(4) Bu tutanakta, platformun oluşturulma amacı, çalışmaların yürütüleceği yerleşim yeri ile yönetim grubu üyeleri ve koordinatörünün isimleri belirtilir.

Madde 30- Gelirler

(1) Birlik gelirleri;

- (a) Üye ödentileri,
- (b) Birlik amaçlarına yönelik faaliyetler sonucunda elde edilen gelirler,
- (c) Birlik malvarlığından elde edilen gelirler,
- (d) Bağış ve yardımlar,
- (e) Banka faizleri, yatırım ve fon gelirleri,
- (f) Diğer gelirlerden oluşur.

Madde 31- Gelir ve giderlerde yöntem

- (1) Gelirler alındı belgesi ile toplanır ve giderler harcama belgesi ile yapılır.
- (2) Gelirlerin bankalar aracılığı ile toplanması durumunda banka tarafından düzenlenen dekont veya hesap özeti gibi belgeler alındı belgesi yerine geçer.
- (3) Defterler hariç olmak üzere, dernekler tarafından kullanılan alındı belgeleri, harcama belgeleri ve diğer belgeler özel Yasalarda belirtilen süreler saklı kalmak üzere, kaydedildikleri defterlerdeki sayı ve tarih düzenine uygun olarak 5 yıl süreyle saklanır.
- (4) Gelirlerin toplanmasında kullanılacak alındı belgeleri yönetim kurulu kararı ile bastırılır.
- (5) Alındı belgelerinin şekli, bastırılması, onaylanması ve kullanılması ile dernek gelirlerinin toplanmasında kullanılacak yetki belgesine ilişkin hususlar Dernekler Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür ve düzenlenir.
- (6) Gelirleri toplayacak kişiler, yönetim kurulu kararıyla belirlenir ve bunlar adına yetki belgesi düzenlenir.
- (7) Kasada, yönetim kurulunun ihtiyaçları gözeterek belirleyeceği miktarı geçmeyecek nakit bulunur.
- (8) Paraların, yönetim kurulunca açılacak banka veya bankalardaki hesaplara yatırılması zorunludur. Yedinci fıkra hükmü saklıdır.
- (9) Üyelerinin görevli olduğu yargı organlarında, kendileri ile ilgili iş veya işlem bulunan kişilerden yardım veya bağış kabul edilemez. Bu koşula aykırılığın yardım ve bağışın yapılmasından sonra anlaşılması durumunda, alınan yardım ve bağış derhal iade edilir.
- (10) Yardım ve bağışların kabulü, yönetim kurulu kararına bağlıdır. Yönetim kurulu, karar alırken, yardım veya bağış yapanın sıfat ve konumunu, yapılan yardım veya bağışın Birliğin amaç ve ilkeleriyle bağdaşıp bağdaşmadığını titizlikle inceler.
- (11) Birlik; gelirleri, giderleri ve bu konuda izleyeceği yöntemde, Dernekler Yönetmeliği hükümlerine uyar.

Madde 32- Defterler

- (1) Birlik, Dernekler Yönetmeliği'ne göre tutulması zorunlu olan defter ve kayıtları, bu yönetmelik çerçevesinde tutar.
- (2) Tutulacak defterler, dernekler birimine veya noterliğe onaylatılır.
- (3) Yönetim kurulu tarafından, defter ve kayıtların bilgisayar ortamında tutulmasına karar verilebilir.

Madde 33- Görevliler ve ücretleri

- (1) Hizmetler; gönüllüler veya yönetim kurulu kararı ile göreve başlatılan ücretliler aracılığıyla yürütülür.
- (2) Birlik organlarındaki kamu görevlisi olmayan görevlilere ücret verilebilir.
- (3) Mülga

Madde 34- Yardım, İşbirliği ve Borçlanma

- (1) Birlik, tüzüğünde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, 31 nci maddede gösterilen koşullar çerçevesinde gerçek kişilerden veya benzer amaçlı derneklerden ve tüzel kişilerden, meslekî kuruluşlardan maddi yardım alabilir ve adı geçen kurum veya tüzel kişiliklere maddî yardımda bulunabilir.
- (2) Birlik, faaliyetleri nedeniyle yönetim kurulu kararıyla kambiyo taahhüdü altına girebilir; bankalardan veya özel finans kurumlarından kredi kullanabilir.
- (3) Birlik, yönetim kurulu kararıyla dernek faaliyetlerinde kullanmak amacıyla, 31 nci maddedeki koşullar çerçevesinde gerçek ve tüzel kişilere, ödeme süresi bir yılı geçmemek üzere nakdi borçlanabilir.
- (4) Yukarıdaki fıkralar çerçevesinde yönetim kurulu kararıyla;
  - (a) Bir gerçek veya tüzel kişiye bir yılda toplam ne kadar borçlanabileceği,
  - (b) Toplam olarak bir yılda ne kadar borçlanabileceği,
  - (c) Bir gerçek veya tüzel kişiden bir yılda; ne kadar maddi yardım veya bağış alınabileceği ya da ne kadar maddi yardım veya bağışta bulunabileceği
 yönetim kurulu tarafından belirlenir. Borçlanma kredili mal ve hizmet alımları konularında olabileceği gibi, nakit olarak da yapılabilir. Yönetim kurulu, borçlanma süresini de belirlemeye yetkilidir. Borçlanma, derneğin gelir kaynakları ile karşılanamayacak miktarlarda ve derneği ödeme güçlüğüne düşürecek nitelikte yapılamaz.
- (5) 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Yasa hükümleri saklı kalmak üzere, Birlik kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler yürütebilir. Dernekler Yasası'nın 10 ncu maddesi uyarınca, kamu kurum ve kuruluşlarından bu projelerin maliyetlerinin en fazla yüzde ellisi oranında aynî veya nakdî katkı sağlanabilir.
- (6) Birlik, amaçları, ilkeleri, çalışma ve faaliyet alanı uyarınca, gerçek veya tüzel kişilerle işbirliği yapabilir.
- (7) Birlik üçüncü şahıslar yararına; borçlanamaz, menkul rehni, ipotek ve kefalet yükümlülüğü altına giremez.

Madde 35- Beyanname verme yükümlülüğü

- (1) Birlik, yılsonu itibarıyla faaliyetlerini, gelir ve gider işlemlerinin sonuçlarını düzenleyeceği beyanname ile her yıl nisan ayı sonuna kadar mülkî idare amirliğine verir.

Madde 36- Yabancılardan yardım alma

- (1) Birlik, mülki idare amirliğine önceden bildirimde bulunmak koşuluyla, kendi amaç ve ilkeleri doğrultusunda, 31 nci madde hükümleri de gözetilerek yabancı kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi yardım alabilir.
- (2) Nakdi yardımlar, bankalar aracılığıyla alınır ve kullanılmadan önce bildirim koşulu yerine getirilir.
- (3) Yurtdışından yardım alma durumunda, Dernekler Yönetmeliği'nde belirtilen "Yurtdışından Yardım Alma Bildirimi", iki nüsha olarak doldurulup mülki idare amirliğine bildirimde bulunulur.
- (4) Bildirimin mülki idare amirliği tarafından onaylı bir örneği, ilgili bankaya verilerek bankadaki nakit dernek hesaplarına aktarılır.
- (5) Mülki idare amirliğine başvuru formu ekinde, yetkili organın karar örneği, varsa bu konuda düzenlenen protokol, sözleşme ve benzeri belgeler ile yardımın aktarıldığı hesaba ilişkin dekont, ekstre ve benzeri belgenin bir örneği de eklenir.
- (6) Alınan bildirim ve eklerin birer adedi yedi gün içinde ilgili birime gönderilir.

Madde 37- Taşınmaz mal edinme

- (1) Birlik, genel kurulun yetki vermesi üzerine yönetim kurulu kararıyla taşınmaz mal satın alabilir veya taşınmaz mallarını satabilir. 18 nci maddenin ikinci fıkrasının f bendi hükümleri saklıdır.
- (2) Birlik, edindiği taşınmazları, tapuya tescilinden itibaren bir ay içinde mülkî idare amirliğine bildirir.

Madde 38- Derneğin sona ermesi

- (1) Aşağıdaki durumlarda dernek tüzel kişiliği kendiliğinden sona erer ve bu durumlarda her ilgili, görevli mahkemeden, derneğin kendiliğinden sonra erdiğinin saptanmasını isteyebilir.
  - (a) Amaçlarının gerçekleşmesi, gerçekleşmesinin olanaksız duruma gelmesi,
  - (b) İlk genel kurul toplantısının Yasada öngörülen sürede yapılmamış ve zorunlu organların oluşturulmamış olması,
  - (c) Borç ödemede acze düşmüş olması,
  - (d) Tüzük gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının olanaksızlaşması,
  - (e) Olağan genel kurul toplantısının iki defa üst üste yapılamaması.
- (2) Genel kurul, her zaman derneğin feshine karar verebilir.
- (3) Birliğin amaçları, yasaya veya ahlaka aykırı duruma gelirse; Cumhuriyet savcısının veya bir ilgilinin istemi üzerine mahkeme, Birliğin feshine karar verir. Mahkeme, dava sırasında faaliyetten alıkoyma dahil gerekli bütün önlemleri alır.
- (4) Yukarıda 1 nci, 2 nci ve 3 ncü fıkralarda belirtilen herhangi bir nedenle tüzel kişiliği sona eren derneğin tüzel kişiliği, ehliyeti tasfiye amacıyla sınırlı olmak üzere tasfiye sırasında da devam eder.
- (5) Malvarlığının tasfiyesi, terekenin resmi tasfiyesine ilişkin hükümlere göre yapılır.

(6) Tüzel kişiliğin herhangi bir nedenle sona ermesi durumunda malvarlığı Dernekler Yasası'nın 15 nci maddesi uyarınca, sona erme tarihinde en fazla üyeye sahip olan ve de derneğin amaçlarına en yakın derneğe devredilir.

Madde 39- Dernek işlemleri

(1) Dernek işlemleri, Dernekler Yönetmeliği'nce öngörülen zorunlu durumlarda veya yönetim kurulunca karar alınması durumunda elektronik ortamda yapılır.

Madde 40- Hüküm olmayan durumlar

(1) Bu tüzükte hüküm olmayan durumlarda, Türk Medeni Yasası, Dernekler Yasası ve diğer Yasaların derneklere ilişkin emredici hükümleri ile Dernekler Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Madde 41- Kavramlar

(1) Bu tüzükte geçen tüzel kişi ibaresi, siyasi partileri kapsamaz.

(2) Birliğin adında geçen Birlik sözcüğü, 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Yasa kapsamında bulunan Birlik, federasyon veya benzeri teşekkülleri kapsamaz. Bu sözcük, Birliğe dernek dışında başka bir anlam yüklemesiz.

(3) Görsel sözcüğü, 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Yasa'nın 29 ncu maddesinde geçen, radyo ve televizyon yayın izni almayı veya bu yayınları yapan şirketlere ortak olmayı sağlayacak biçimde yorumlanamaz.

Madde 42- Önsöz

(1) Önsöz, tüzük metnine dahildir.

Geçici madde 1- Geçici hükümler

(1) İlk genel kurul toplantısı, 5253 sayılı Dernekler Yasası ve Dernekler Yönetmeliği ile 4721 sayılı Türk Medeni Yasası'nda belirtilen koşullara uygun olarak, kuruluş tarihinden itibaren altı ay içinde yapılır ve zorunlu organlar oluşturulur.

(2) İlk genel kurul toplantısı yapıncaya kadar, derneği temsile ve dernekle ilgili iş ve işlemleri yapmaya geçici yönetim kurulu yetkilidir.

(3) Geçici yönetim kurulu; dernek kurucuları olan kurucu başkan Ömer Faruk Eminağaoğlu, başkan yardımcısı Zekeriya Sevimli, başkan yardımcısı Hasan Ali Atay, başkan yardımcısı Ziya Özcan, başkan yardımcısı Gülsüm Karslı, genel sekreter Salih Zeki İskender ve sayman Ali Orhan olmak üzere yedi kişiden oluşur. Geçici yönetim kurulunun, kurucu üyelerden Ali Rıza Aydın ve Mustafa Ernalbant olmak üzere iki de yedek üyesi vardır.

(4) Birlik ile ilgili iş ve işlemlerde yapılacak tebligatları almaya, kurucu başkan Ömer Faruk Eminağaoğlu, başkan yardımcısı Zekeriya Sevimli ve başkan yardımcısı Hasan Ali Atay yetkilidir. 19 ncu maddenin dördüncü fıkrası ile 19 ncu maddenin ikinci fıkrası hükümleri saklıdır.